

ΕΝΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΤΡΑΠΕΖΑΣ Ε.Φ.Σ. ΕΥΡΩΒΑΝΚ - ΕΡΓΑΣΙΑΣ

KARVELLIS & PARTNERS
LAW FIRM

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

ε-ΕΦΚΑ (τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ)

ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ & τ. ΕΤΕΑΕΠ

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

ΕΚΔΟΣΗ: ΙΟΥΛΙΟΣ 2020

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ¹

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 -ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΥΠΑΓΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟ τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ -ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ².

I. Για την απονομή σύνταξης λόγω γήρατος πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά δύο (2) προϋποθέσεις: **α)** Η συμπλήρωση ενός ορίου ηλικίας και **β)** συμπλήρωση ενός ελάχιστου αριθμού ημερών εργασίας στην ασφάλιση.

II. Από το έτος 2010 με τους Ν. 3863/2010, 3996/2011, 4093/2012 κ.λπ. **επήλθαν σταδιακά μεγάλες αλλαγές στα όρια ηλικίας και τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό ημερών εργασίας**, για τη θεμελίωση δικαιώματος συνταξιοδότησης. Οι Νόμοι αυτοί περιείχαν μεταβατικές διατάξεις που προστάτευαν θεμελιωμένα και «κατοχυρωμένα» δικαιώματα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έθεταν.

Οι αλλαγές αυτές επισπεύσθηκαν με το Ν. 4336/2015, **με σταδιακή αύξηση των ορίων ηλικίας έως 01-01-2022**, σύμφωνα με τους πίνακες της υποπαραγράφου Ε.3. του νόμου αυτού, για όσους **ασφαλισμένους δεν είχαν θεμελιώσει** δικαίωμα πλήρους ή μειωμένης σύνταξης έως 18-8-2015 (ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου αυτού). Παράλληλα με το Νόμο αυτό όσοι θεμελίωσαν δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω συμπλήρωσης του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης και του ορίου ηλικίας έως 18-8-2015, δεν θίγονταν από τις αλλαγές. Τα όρια ηλικίας των ασφαλισμένων που μέχρι τη δημοσίευση του Νόμου αυτού δεν είχαν θεμελιώσει δικαίωμα πλήρους ή μειωμένης σύνταξης, αυξάνονται σταδιακά έως την 1-1-2022 σύμφωνα με τους πίνακες που έχουν προσαρτηθεί στον ανωτέρω Νόμο. Ως θεμελιωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα θεωρούνται κατά

¹Το παρόν έχει ενημερωτικό καθαρά χαρακτήρα και έχει συνταχθεί αποκλειστικά για σκοπούς γενικής πληροφόρησης. Σκοπός των συνταξάντων δεν είναι η παροχή νομικών συμβουλών και καμία από τις απόψεις που εμπεριέχονται δεν μπορεί να συνιστά επαγγελματική συμβουλή. Λόγω της πολυπλοκότητας των διατάξεων και της πολυνομίας οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να απευθύνονται σε νομικό παραστάτη για την εξέταση της κάθε περίπτωσης, ατομικά.

² Βασικές θεσμικές και άλλες διατάξεις : Ν. 3863/2010, Ν. 3996/2011, Ν. 4093/2012, Ν. 4336/2015, Ν. 4387/2016, Ν. 4670/2020 κ.α.

το Νόμο, εκείνα που μέχρι 18-8-2015, έχει συμπληρωθεί ο απαιτούμενος για συνταξιοδότηση χρόνος ασφάλισης και το όριο ηλικίας, όπου αυτό προβλέπεται, και μπορούν να ασκηθούν οποτεδήποτε.

Τα όρια ηλικίας για τη θεμελίωση πλήρους ή μειωμένης σύνταξης, από 1-1-2022, θα καταστούν ενιαία για όλους τους ασφαλισμένους στον ιδιωτικό τομέα, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 11 του Ν. 3863/2010³. Από την ημερομηνία αυτή θα κλείσουν όλα τα «παράθυρα» πρόωρης συνταξιοδότησης. Τα όρια αυτά είναι τα ακόλουθα :

- **Για απονομή πλήρους σύνταξης το 62ο έτος της ηλικίας με 40 έτη ή 12.000 ημέρες ασφάλισης και το 67ο έτος της ηλικίας με 15 έτη ή 4.500 ημέρες ασφάλισης.**
- **Για απονομή μειωμένης σύνταξης το 62ο έτος της ηλικίας με 15 έτη ή 4.500 ημέρες ασφάλισης.**

Εξαιρούνται από τα πιο πάνω γενικά όρια οι ακόλουθες περιπτώσεις ασφαλισμένων για τις οποίες ισχύουν χαμηλότερα όρια ηλικίας και χαμηλότερος ελάχιστος αριθμός ημερών ασφάλισης, κατά περίπτωση⁴:

- οι ασφαλισμένοι σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα,

³ Δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 11 Ν. 3863/2010 προβλέπεται: «3. Τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και του Δημοσίου, ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 10 του παρόντος νόμου και σε καταστατικές ή γενικές διατάξεις νόμων, ανακαθορίζονται κατά τη μεταβολή του προσδόκιμου ζωής του πληθυσμού της χώρας, με σημείο αναφοράς την ηλικία των 65 ετών. Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.1.2021 και κατά την πρώτη εφαρμογή της, λαμβάνεται υπόψη η μεταβολή της δεκαετίας 2010 έως και 2020. Από 1.1.2024 τα ανωτέρω όρια ανακαθορίζονται ανα τριετία. Η αναπροσαρμογή των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που εκδίδεται κατά το τελευταίο έτος κάθε περιόδου με βάση τους σχετικούς δείκτες που προσδιορίζονται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή και την Eurostat και αφορούν στην επόμενη περίοδο.»

⁴ Λόγω της πληθώρας των εξαιρέσεων και της πολυπλοκότητας των διατάξεων δεν είναι δυνατή η εξαντλητική απαρίθμηση αυτών, σε ένα σύντομο σημείωμα.

- όσοι συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Ν. 612/1977⁵ ή άλλες διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές⁶,
- μητέρες και χήροι πατέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία τέκνων,

Παραδείγματα εξαιρέσεων και υπαγόμενων στους πίνακες του Ν. 4336/2015:

- Γυναίκες-μητέρες ασφαλισμένες του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ή χήροι πατέρες ανήλικων τέκνων), γεννημένες το α' τρίμηνο του έτους 1960, με 5.500 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2011 και ανήλικο τέκνο έως και 31-12-2011

-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεων 60 έτη και 9 μήνες.

- Γυναίκες-μητέρες ασφαλισμένες του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ή χήροι πατέρες ανήλικων τέκνων), γεννημένες το έτος 1962, με 5.500 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2010 και ανήλικο τέκνο έως και 31-12-2010

-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεως 59 έτη και 6 μήνες.

-Ασφαλισμένοι/ες του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένοι/ες το έτος 1960, με 10.500 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2010

-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεως 60 έτη.

- Ασφαλισμένοι/ες του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένοι/ες το έτος 1960, με 10.500 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2011 και με 10.800 ημέρες ασφάλισης μέχρι την ημερομηνία υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης

-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεως 60 έτη.

-Ασφαλισμένοι/ες του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένοι/ες το έτος 1960, με 10.500 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2012 και με 11.100 ημέρες ασφάλισης μέχρι την ημερομηνία υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης

-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεως 60 έτη και 11 μήνες.

⁵ Νόμος 612 της 13/14.6.1977: Περί συνταξιοδότησεως λόγω γήρατος των τυφλών των ασφαλισμένων εις ασφαλιστικούς οργανισμούς αρμοδιότητος του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών.- (Α ' 164)

⁶ Τυφλοί-παραπληγικοί-τετραπληγικοί, ασφαλισμένοι με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, γονείς -αδελφοί αυτών, σύζυγοι αναπήρων με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, κλπ..(άρθρο 40 παρ. 8 του Ν. 1902/1990, άρθρο 16 παρ. 3 του Ν. 2227/1994, άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 3075/2002, άρθρο 5 παρ. 1, 3 του Ν. 3232/2004, άρθρο 61 παρ. 4 του Ν. 3518/2006, άρθρο 37 παρ. 4 του Ν. 3996/2011),

-Ασφαλισμένοι/ες του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένοι/ες το έτος 1959, με 10.500 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2012 και με 11.100 ημέρες ασφάλισης μέχρι την ημερομηνία υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης
-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεως 60 έτη και 6 μήνες.

-Άνδρες ασφαλισμένοι πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένοι το έτος 1956, με 10.000 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2010

-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεως 64 έτη και 6 μήνες.

-Άνδρες ασφαλισμένοι πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένοι το έτος 1955, με 10.000 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2011

-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεως 65 έτη.

-Άνδρες ασφαλισμένοι πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένοι το έτος 1956, με 10.000 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2011

-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεως 65 έτη και 6 μήνες.

-Άνδρες ασφαλισμένοι πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένοι το α' εξάμηνο του 1955, με 10.000 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2012

-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεως 65 έτη και 3 μήνες.

-Άνδρες ασφαλισμένοι πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένοι το β' εξάμηνο του 1955, με 10.000 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2012

-> απαιτούμενη ηλικία πλήρους συντάξεως 65 έτη και 8 μήνες.

-Γυναίκες ασφαλισμένες πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένες το έτος 1960, με 10.000 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2010

-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεως 60 έτη και 9 μήνες.

-Γυναίκες ασφαλισμένες πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένες το έτος 1959, με 10.000 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2011 και με 10.400 ημέρες ασφάλισης μέχρι την ημερομηνία υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης
-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεως 61 έτη και 5 μήνες.

-Γυναίκες ασφαλισμένες πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένες το α' εξάμηνο του έτους 1959, με 10.000 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2012 και

με 10.800 ημέρες ασφάλισης μέχρι την ημερομηνία υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης

-> απαιτούμενη ηλικία για απονομή πλήρους συντάξεως 61 έτη και 8 μήνες.

-Γυναίκες ασφαλισμένες πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, γεννημένες το β' εξάμηνο του έτους 1959, με 10.000 ημέρες ασφάλισης έως και 31-12-2012 και με 10.800 ημέρες ασφάλισης μέχρι την ημερομηνία υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης

-> απαιτούμενη ηλικία πλήρους συντάξεως 62 έτη και 9 μήνες.⁷

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 -ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

(ΠΛΗΡΟΥΣ-ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ).

Η απονεμόμενη **Κύρια Σύνταξη** είναι το ποσό που καταβάλλεται μηνιαίως στους συνταξιούχους ως αναπλήρωση του εισοδήματος μετά την αποχώρησή τους από την ενεργό απασχόληση και αποτελείται από το **άθροισμα της Εθνικής και της Ανταποδοτικής Σύνταξης:**

Κύρια Σύνταξη = [Εθνική + Ανταποδοτική]⁸

I. Εθνική Σύνταξη

Στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης εξ ιδίου δικαιώματος, η **Εθνική Σύνταξη** καταβάλλεται στους **δικαιούχους εφόσον διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) έτη**, μεταξύ του 15ου έτους ηλικίας και του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης. Το ποσό της μειώνεται για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος κατά $\frac{1}{40}$ για κάθε χρόνο που υπολείπεται των σαράντα (40) ετών διαμονής στην Ελλάδα, μεταξύ του 15ου έτους της ηλικίας και του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης.

⁷Τα παραδείγματα είναι ενδεικτικά. Εκάστη περίπτωση μπορεί να έχει ιδιαιτερότητες οπότε είναι καλό για ασφάλεια οι ενδιαφερόμενοι να απευθύνονται σε νομικό παραστάτη.

⁸ Απονέμεται και Επικουρική Σύνταξη, ανάλογα σε ποιο Επικουρικό Ταμείο είναι ασφαλισμένος ο δικαιούχος, ίδετε Κεφάλαιο 3.

Η εθνική σύνταξη ορίζεται σήμερα σε **τριακόσια ογδόντα τέσσερα (384) ευρώ μηνιαίως** και καταβάλλεται ακέραια **εφόσον έχουν συμπληρωθεί τουλάχιστον 20 έτη ασφάλισης**. Το ποσό της εθνικής σύνταξης βαίνει μειούμενο **κατά 2%** για κάθε έτος ασφάλισης που υπολείπεται των 20 ετών, εφόσον έχουν συμπληρωθεί τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης. Ειδικότερα οι μειώσεις αποτυπώνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Έτη Ασφάλισης	20	19	18	17	16	15
Ποσό Εθνικής Σύνταξης (€)	384	376,32	368,64	360,96	353,28	345,60

II. Ανταποδοτική Σύνταξη

Ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους σύνταξης κύριας ασφάλισης λόγω γήρατος, για τους μισθωτούς στον ιδιωτικό τομέα, **λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου, καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου του**. Στην πράξη ο υπολογισμός γίνεται σύμφωνα με το μέσο όρο των αποδοχών **από το 2002⁹ και έως την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης**. Ο μέσος όρος υπολογίζεται ως το **πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου διά του συνολικού χρόνου ασφάλισής του**. Ως σύνολο μηνιαίων αποδοχών που έλαβε ο ασφαλισμένος νοείται το άθροισμα των μηνιαίων αποδοχών που υπόκεινται σε εισφορές, καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου του. Να σημειωθεί ότι οι αποδοχές του ασφαλισμένου προσαυξάνονται/αναπροσαρμόζονται μέχρι και το έτος 2024 σύμφωνα με την μεταβολή του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔτΚ) της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Επισημαίνουμε ότι οι συντάξιμες αποδοχές αναπροσαρμόζονται έως και το προηγούμενο της συνταξιοδότησης έτος.

⁹ 28 παρ. 7 Ν. 4670/2020.

Τα ποσοστά αναπλήρωσης από 1-10-2019 αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα¹⁰:

Κλίμακες Ετών Ασφάλισης	Σωρευτικό Ποσοστό Αναπλήρωσης	Κλίμακες Ετών Ασφάλισης	Σωρευτικό Ποσοστό Αναπλήρωσης
15	11,55%	28	23,95%
16	12,39%	29	25,16%
17	13,23%	30	26,37%
18	14,07%	31	28,35%
19	14,97%	32	30,33%
20	15,87%	33	32,31%
21	16,77%	34	34,81%
22	17,73%	35	37,31%
23	18,69%	36	39,81%
24	19,65%	37	42,36%
25	20,68%	38	44,91%
26	21,71%	39	47,46%
27	22,74%	40	50,01%
41 έτη και άνω + 0,50% για κάθε ένα επιπλέον έτος			

Σημειώνεται ότι το ανώτατο όριο των ασφαλιστέων αποδοχών ανέρχεται σήμερα στο ποσό των 6.500€¹¹ μηνιαίως. Υπάρχουν περιορισμοί και στο ανώτατο όριο της καταβαλλόμενης σύνταξης.

¹⁰ Με βάση της αλλαγές του Ν. 4670/2020.

Παράδειγμα:

Μισθωτός ασφαλισμένος στο τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με πλήρη απασχόληση από 1-1-2002 έως 31-12-2019 και περισσότερα από 40 έτη μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα μεταξύ του 15^{ου} και της 31-12-2019 υποβάλει αίτημα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος την 31-12-2019, σε ηλικία 63 ετών με 12.000 ημέρες ασφάλισης.

Έστω ότι οι συντάξιμες αποδοχές του ανέρχονται σε **2.000€ =**
σύνολο ασφαλιστέων αποδοχών από 1-1-2002 έως 31-12-2019+ αναπροσαρμογή κατ' έτος Δ:
216 μήνες

Ανταποδοτική σύνταξη 2.000€ X 50,01% (ποσοστό αναπλήρωσης για 12.000 Η.Ε.) = **1.000,20€.**

Ο ασφαλισμένος δικαιούται και **Εθνική Σύνταξη ποσού 384,00€ .**

Συνολικό ποσό Κύριας Σύνταξης : 384€ + 1.000,20€ = 1.384,20€¹²

Τέλος σημειώνεται ότι ο τρόπος υπολογισμού της Κύριας Σύνταξης σε περίπτωση παράλληλης απασχόλησης καθορίζεται από το άρθρο 36^Α του Ν. 4387/2016 όπως προστέθηκε με το άρθρο 32 του Ν. 4670/2020.

III. Μειωμένη Σύνταξη.

Το ποσό της εθνικής σύνταξης μειώνεται¹³, αναλογικά, στις περιπτώσεις καταβολής μειωμένης σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Η κατά τα ανωτέρω μείωση της εθνικής σύνταξης, προκειμένου για τους ασφαλισμένους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος, **ανέρχεται σε $\frac{1}{200}$ ή 0,50% για κάθε μήνα που υπολείπεται (6% για κάθε έτος) για τη**

¹¹ Άρθρο 34 Ν. 4670/2020

¹² Ο υπολογισμός αυτός αφορά μόνο την Κύρια Σύνταξη και όχι την επικουρική. Αφορά μικτή σύνταξη δηλαδή θα πρέπει να αφαιρεθούν εισφορές υπέρ υγείας, φόρος κ.λπ.

¹³ Δεν υπάρχει αντίστοιχη μείωση του ποσού της ανταποδοτικής σύνταξης.

συμπλήρωση του ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης.¹⁴ Ο υπολογισμός της μείωσης αυτής γίνεται από το μήνα υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης. **Η μείωση αυτή είναι οριστική και ισχύει στο διηνεκές.** Σε καμία περίπτωση το ποσοστό της μείωσης της εθνικής σύνταξης δεν υπερβαίνει το ποσοστό μείωσης που αντιστοιχεί σε πέντε έτη ηλικίας (60 μήνες).

Απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου ο ασφαλισμένος να δικαιούται μειωμένης σύνταξης, είναι η συμπλήρωση 100 ημερών ασφάλισης ανά έτος την τελευταία πενταετία, πριν από το έτος υποβολής της αίτησης.

Παράδειγμα:

Μισθωτός ασφαλισμένος στο τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με πλήρη απασχόληση και περισσότερα από 40 έτη μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα, με 15 έτη ασφάλισης υποβάλει αίτημα μειωμένης συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, σε ηλικία 62 ετών. **Η μειωμένη εθνική σύνταξη που θα λάβει θα ανέρχεται σε** [345,60 ευρώ για 15 έτη ασφάλισης X 30% (6% X 5 έτη μεταξύ 67 και 62 έτη) =] **241,92 ευρώ.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 -ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ-τ. ΕΤΕΑΕΠ - ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ.

Με το Ν. 4387/2016 επήλθαν σημαντικές αλλαγές στο θεσμό της Επικουρικής ασφάλισης. Το ΕΤΕΑ μετονομάστηκε σε ΕΤΕΑΕΠ και στο Ταμείο αυτό εντάχθηκαν τα περισσότερα ταμεία επικουρικής ασφάλισης.¹⁵ Με το Νόμο 4670/2020 (ΦΕΚ 43/28.2.2020, τεύχος Α'), με τίτλο «Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και άλλες διατάξεις», και ειδικότερα στο πρώτο μέρος αυτού (άρθρα 1-9) προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η μετονομασία, από 1.3.2020, του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) σε Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και η ένταξη, από την ίδια

¹⁴ Άρθρο 7 παρ. 3 Ν. 4387/2016. Με το Ν. 4336/2015 έχουν θεσπιστεί επιπλέον προσωρινά (έως του ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης) ποσοστά μείωσης 10% σε περίπτωση συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις μειωμένης σύνταξης, βάσει μεταβατικών διατάξεων.

¹⁵ Τ.Π.Δ.Υ., Τ.Α.Π.Ι.Τ., Ε.Τ.Α.Π. Μ.Μ.Ε., Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω, Ε.Τ.Α.Α. κ.α..

ημερομηνία, στον e- ΕΦΚΑ των Κλάδων Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ), το οποίο καταργείται.

Ασφαλιστέα πρόσωπα. Στην ασφάλιση του κλάδου επικουρικής ασφάλισης του ΕΤΕΑΕΠ (ήδη e- ΕΦΚΑ) υπάγονται υποχρεωτικά: α. Οι ήδη ασφαλισμένοι των ταμείων, κλάδων και τομέων επικουρικής ασφάλισης που εντάσσονται στο ΕΤΕΑ (ΕΤΕΑΕΠ), β. Όσοι αναλαμβάνουν ασφαλιστέα εργασία - απασχόληση ή αποκτούν ασφαλιστέα ιδιότητα, για την οποία ασφαλιζονται υποχρεωτικά σε φορέα κύριας ασφάλισης και δεν υπάγονται για την εργασία - απασχόλησή τους αυτή ή την ιδιότητά τους στην ασφάλιση άλλου φορέα επικουρικής ασφάλισης ή επαγγελματικής υποχρεωτικής ασφάλισης, ή των εξομοιούμενων βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας με αυτούς, ανεξαρτήτως νομικής μορφής.

Επισημαίνεται ότι μέχρις εκδόσεως του Ενιαίου κανονισμού Ασφάλισης Παροχών του ΕΤΕΑΕΠ και ήδη e-ΕΦΚΑ εφαρμόζονται οι καταστατικές προβλέψεις των ενταχθέντων ταμείων, κλάδων και η γενικότερη νομοθεσία που τους διέπει εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με το Ν. 4387/2016.

Προϋπόθεση για την απονομή επικουρικής σύνταξης είναι η προηγούμενη συνταξιοδότηση από τον φορέα κύριας ασφάλισης¹⁶. Επομένως οι μεταβολές στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης από τους φορείς Κύριας ασφάλισης και στον αριθμό ημερών ασφάλισης ισχύουν και για την επικουρική ασφάλιση (15 έτη ασφάλισης τουλάχιστον¹⁷ κ.α.)

Κατ' εξαίρεση η καταβολή της επικουρικής σύνταξης αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης καταβολής της κύριας σύνταξης, εφόσον κατά την ημερομηνία αυτή πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις και η αίτηση έχει υποβληθεί εντός 3 μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης απονομής κύριας σύνταξης.

¹⁶ Άρθρο 8 Ν. 4578/2018, ΕΓΚ Φ80/2019 ΥΠΕΚΑ.

¹⁷ Άρθρο 41 Ν. 4052/2012

Ως προς τον τρόπο υπολογισμού της επικουρικής σύνταξης ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο άρθρο 42 του Ν. 4052/2012, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα καθώς και την ΥΑ 175//2020 (ΥΑ 17537/989 ΦΕΚ Β 1887/18-5- 2020) με τίτλο «Τεχνικές παράμετροι σχετικά με τις παροχές του κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ».

Για αυτούς που ασφαλίστηκαν πρώτη φορά μέχρι την 31.12.2013 εφαρμόζεται αναλογικός τρόπος υπολογισμού της σύνταξης για το διάστημα πριν και μετά την 1.1.2015. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ.5 του άρθρου 42 του Ν. 4052/2012, όπως ισχύει, μετά την αντικατάσταση του άρθρου 96 του Ν. 4387/2016 με το άρθρο 44 του Ν. 4670/2020, για τους ασφαλισμένους μέχρι την 31.12.2013, οι οποίοι καταθέτουν αίτηση συνταξιοδότησης από την 1.1.2015 και εφεξής και εφόσον συγχρόνως η καταβολή της σύνταξης αρχίζει από 1.1.2015 και εφεξής, το ποσό της επικουρικής σύνταξης αποτελείται από το άθροισμα δύο τμημάτων: α) το τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους έως 31.12.2014, το οποίο υπολογίζεται με βάση το ποσοστό αναπλήρωσης 0,45% επί των συντάξιμων αποδοχών εκάστου ασφαλισμένου που υπεβλήθησαν σε εισφορές υπέρ επικουρικής ασφάλισης επί τα έτη ασφάλισης, και β) το τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους από 1.1.2015 και εφεξής το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με το νέο σύστημα, όπως περιγράφεται στην πιο πάνω υπουργική απόφαση.

Με βάση την παρ. 1 του άρθρου 58 του Ν. 3371/2005, οι προσλαμβανόμενοι στα πιστωτικά ιδρύματα από 1.1.2005 υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του τ. ΕΤΕΑΜ και ήδη Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του ΕΤΕΑΕΠ και ήδη e-ΕΦΚΑ.

ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ

Το αλληλοβοηθητικό ταμείο-σωματείο με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΟΝΙΚΗΣ-ΛΑΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ» ιδρύθηκε στις 23-7-1979. Στην παρ. 3 του άρθρου 18 του Ν. 1902/1990 ορίζεται ότι: «Κατ' εξαίρεση τα επικουρικά ταμεία, κλάδοι, λογαριασμοί ασφάλισης μισθωτών που λειτουργούν με τη

μορφή ΝΠΙΔ, ως και κάθε άλλος φορέας επικουρικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως ονομασίας και νομικής μορφής, που έχουν συσταθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος (17-10-1990), εξακολουθούν να διέπονται από τις καταστατικές τους διατάξεις και τα πρόσωπα που ασφαλίζονται σ' αυτά εξαιρούνται από την ασφάλιση του ΙΚΑ-TEAM».

Το ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ αποτελεί μεν φορέα επικουρικής ασφάλισης με την έννοια του δευτέρου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 2084/1992, αλλά ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου σωματειακής μορφής είναι αυτοδιοικούμενο και αυτοδιαχειριζόμενο.

Ασφαλιζόμενα πρόσωπα. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Καταστατικού του ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ, ασφαλιζόμενα στο ταμείο πρόσωπα ήδη υπαγόμενα στην ασφάλιση του, αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση ή διαδικασία, είναι: α) Από το προσωπικό της ALPHA BANK, μόνο οι προερχόμενοι από την τέως ΙΛΤΕ, β) από το προσωπικό της EUROBANK, μόνο οι προερχόμενοι από τις τέως τράπεζες Αθηνών, Κρήτης και Εργασίας, γ) από το προσωπικό της Τράπεζας Πειραιώς, μόνο οι προερχόμενοι από τις τέως τράπεζες Μακεδονίας - Θράκης και Κεντρικής Ελλάδος, δ) από το προσωπικό της ΕΤΕ, μόνο οι προερχόμενοι από την τέως τράπεζα ΕΤΕΒΑ και την τέως εταιρεία «Εθνική Α.Ε. Διοικήσεως και Οργανώσεως» (ΕΘΝΟΚΑΡΤΑ), και ε) από το προσωπικό της Τράπεζας Αττικής, όλοι οι υπάλληλοι που εργάζοντο σε αυτή πριν την 31-12-2004, στ) από το προσωπικό των λοιπών τραπεζικών επιχειρήσεων όλοι οι μεμονωμένοι εργαζόμενοι που είναι ασφαλισμένοι στο ΤΑΠΙΛΤΑΤ για τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης. Επίσης μπορούν και δικαιούνται να υπάγονται ομαδικά στην ασφάλιση του ταμείου οι εργαζόμενοι, με οποιουδήποτε είδους σύμβαση εργασίας, στις αμέσως πιο πάνω αναφερόμενες τραπεζικές επιχειρήσεις ή σε οποιασδήποτε μορφής και είδους θυγατρικές ή συνδεδεμένες εταιρείες τραπεζικών επιχειρήσεων, σε οποιεσδήποτε εταιρείες του ευρύτερου χρηματοπιστωτικού ή ασφαλιστικού τομέα, σε προσωπικό Βιομηχανικών, Εμπορικών και Βιοτεχνικών κ.ά. Επιμελητηρίων, σε προσωπικό Επιστημονικών Συλλόγων κ.λπ. συναφή νομικά πρόσωπα, εφόσον πληρούνται οι εξής

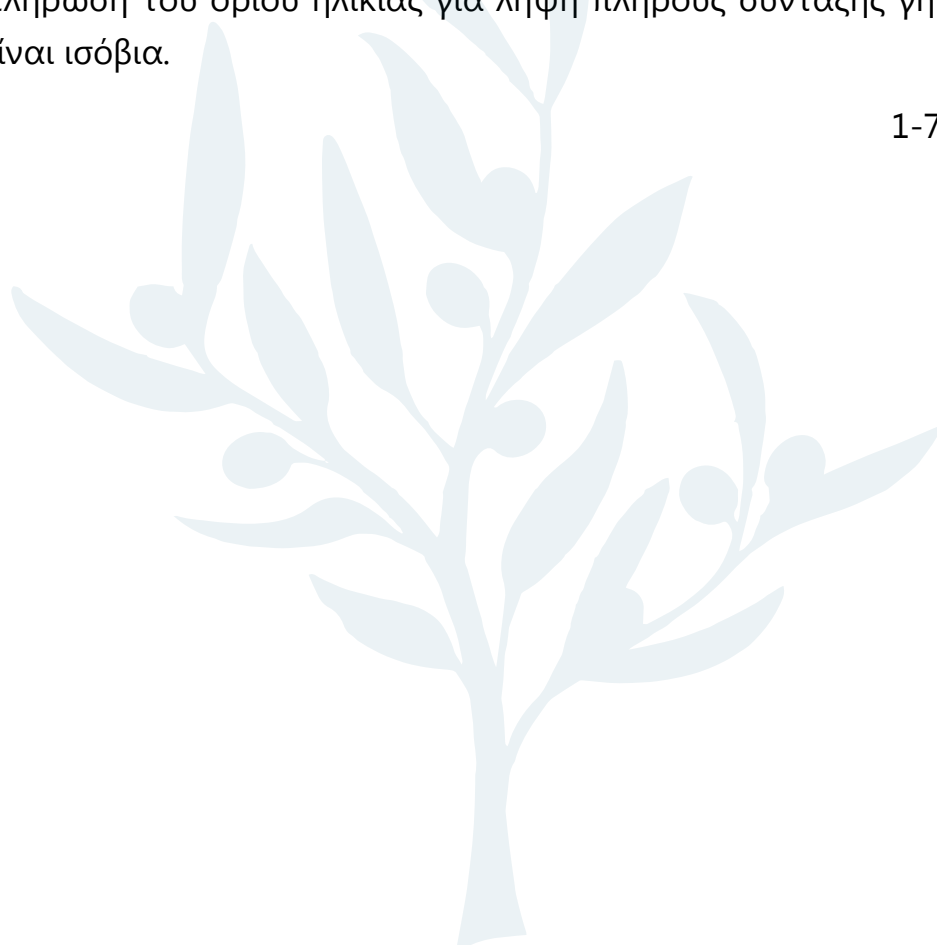
προδιαγραφές: α) Είναι μέλη των συνδικαλιστικών οργανώσεων που λειτουργούν στους αντίστοιχους εργασιακούς χώρους ή υποβάλλουν ατομικές αιτήσεις σε περίπτωση μη λειτουργίας συνδικαλιστικής οργάνωσης στο χώρο και β) δεν υπάγονται στην ασφάλιση άλλου φορέα προαιρετικής επικουρικής ασφάλισης.

Σύμφωνα με το άρθρο 42 του Καταστατικού του ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ, οι ασφαλισμένοι, άνδρες και γυναίκες, που αποχωρούν από τον εργοδότη τους και απασφαλιζονται από το ταμείο, θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα λόγω γήρατος από την ίδια ημερομηνία που καθίστανται συνταξιούχοι κύριας ή επικουρικής σύνταξης από φορέα κοινωνικής ασφάλισης που λειτουργεί με τη νομική μορφή ΝΠΔΔ. Δοθέντος ότι οι ασφαλισμένοι που είχαν ως φορέα κύριας σύνταξης το ΤΑΠΙΛΤ (το οποίο εντάχθηκε μετέπειτα στο ΙΚΑ), θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την ίδια ημερομηνία που καθίστανται συνταξιούχοι κύριας σύνταξης από το ΤΑΠΙΛΤ - ΙΚΑ, οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του οποίου είναι ευνοϊκότερες των ισχυουσών σε άλλους φορείς κύριας σύνταξης, τους οποίους έχουν ως φορείς κύριας σύνταξης, οι ασφαλισμένοι του ΤΑΠΙΛΤΑΤ που δεν προέρχονται από την τ έως Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος, για λόγους ίσης μεταχείρισης, οι ασφαλισμένοι του ταμείου που δεν έχουν ως φορέα κύριας σύνταξης το ΤΑΠΙΛΤ - ΙΚΑ, αποχωρούντες από τον εργοδότη τους και απασφαλιζόμενοι από το ταμείο, θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα στο ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ έστω και αν δεν καθίστανται συνταξιούχοι του ΙΚΑ ή άλλου αντίστοιχου φορέα, εφόσον κατά την απασφάλισή τους από το ταμείο πληρούν τις ίδιες ακριβώς προϋποθέσεις που ισχύουν για λήψη κύριας σύνταξης στο ΤΑΠΙΛΤ - ΙΚΑ. Οι απονεμόμενες κατά τα ανωτέρω από το ταμείο συντάξεις είναι πλήρεις και προσδιορίζονται από τον συντάξιμο χρόνο ασφάλισης, τις συντάξιμες αποδοχές και τον πίνακα του άρθρου 45 του Καταστατικού. Το ύψος βέβαια της σύνταξης δεν είναι βέβαιο ούτε εγγυημένο. Το ύψος των συντάξεων αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη. Το ανώτατο όριο επικουρικής σύνταξης καθορίζεται από το ΔΣ του Ταμείου κατόπιν υποδείξεων εκπονούμενης αναλογιστικής μελέτης. Το κατώτατο όριο επικουρικής

σύνταξης γήρατος έχει οριστεί στο ποσό των 50€, εφόσον μοναδικός φορέας παροχής της είναι το Ταμείο.

Τέλος, ασφαλισμένοι, άνδρες και γυναίκες που έχουν συμπληρωμένο συντάξιμο χρόνο ασφάλισης τουλάχιστο 9.000 Η.Ε. στο ταμείο και το 55ο έτος της ηλικίας τους και απέχουν το πολύ επτά (7) έτη από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για λήψη πλήρους σύνταξης γήρατος, κατά τους ορισμούς των παρ.1 και 2 του ίδιου άρθρου, θεμελιώνουν δικαίωμα λήψης μειωμένης σύνταξης. Η μείωση ανέρχεται σε 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για λήψη πλήρους σύνταξης γήρατος και είναι ισόβια.

1-7-2020

Επιμέλεια: Στρατής Καρβέλλης & Μιχάλης Καρβέλλης

Δικηγόροι Αθηνών, Λ. Αλεξάνδρας 53, Αθήνα, Τ.Κ. 11473.

210-6425189 / www.karvellis-law.gr

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

